

MARIÁNSKOLÁZEŇSKO

DOBROVOLNÝ SVAZEK OBCÍ

BAROKNÍ SKVOSTY
REGIONU /

BAROCK-JUWELEN
DER REGION

III

Baroko jako umělecko-kulturní směr vládlo Evropě v 17. a 18. století. Vzniklo v Itálii a rozšířilo se posléze po celé Evropě. Stavěly se ty nejkrásnější sakrální stavby, stejně jako městské paláce a zámky pro nejbohatší šlechtice. Eleganci a noblesu přineslo baroko i do lázeňských měst. Během baroka vznikaly ovšem nejen vynikající stavební památky, ale v této epoše tvořila i řada geniálních hudebních skladatelů, sochařů či malířů.

Barock als eine Epoche der Kunst- und Kulturgeschichte herrschte in Europa des 17. und 18. Jahrhunderts. Er ist in Italien entstanden und breitete sich allmählich in ganz Europa aus. Es sind die wunderschönsten sakralen Bauten ebenso wie Stadtpalais oder Schlösser für die reichsten Adligen entstanden. Eleganz und Noblesse brachte Barock auch in die Bäderstädte. Im Laufe dieser Epoche sind jedoch nicht nur ausgezeichnete Baudenkmale entstanden, auch hatten zu dieser Zeit etliche geniale Komponisten, Bildhauer oder Maler geschaffen.

Sakrální barokní architektura a umění má lidi přivádět v úžas – a tak i chrámy jsou mohutné, velkolepé, mají vynikající akustiku. Vnitřní výzdoba vyniká bohatostí tvarů, až přemírou zdobnosti, sochy i rámy obrazů jsou bohatě zlacené, pracuje se s mramorem. Jako výraz díky za překonané trýzně vznikají morové sloupy, kostelíky, kaple a křížové cesty.

Sakrale Barockarchitektur und Kunst sollten die Menschen zum Staunen bringen – und so sind Dome mächtig, großartig, sie haben eine herausragende Akustik. Die inneren Dekorationen zeichnen sich durch

reichhaltige Formen aus, sie sind übermäßig verziert, Statuen und Bilderrahmen sind reichlich vergoldet, man arbeitet mit Marmor. Als Ausdruck der Dankbarkeit für die überstandenen Plagen und Leiden entstehen Marmorsäulen, kleine Kirchen, Kapellen und Kreuzwege.

Současně ale platí, že snad žádné jiné období nepracovalo s krajinou tak citlivě jako baroko. Výsledkem byla naprosto ojedinělá kulturní krajina citlivě ozdobená řadou drobných staveb, jako kapličky, boží muka nebo sochy, vysazovaly se aleje.

Gleichzeitig aber können wir beobachten, dass kaum eine Epoche mit der Landschaft so sensibel umging wie es beim Barock der Fall ist. Das Resultat ist eine absolut einmalige Kulturlandschaft, die außerordentlich gefühlsvoll mit vielen kleinen Bauten, wie Kapellen, Bildstöcke oder Figuren verziert ist, viele Alleen wurden ausgepflanzt.

V Českých zemích baroko trvalo poměrně dlouho, proto tu lze nalézt vrcholná architektonická díla ze všech období vývoje tohoto stylu. A dech beroucí památky na tuto epochu najdeme i na německé straně společné hranice. Osou spojující dvě barokní perly, a sice tu českou – klášter Teplá, a německou, baziliku a klášter Waldsassen, vede dokonce i speciální cyklostezka č. 361 Klášterní trasa. Autem vám bude trvat přejezd Teplá – Waldsassen bez zastávek zhruba hodinu.

In Böhmen dauerte der Barock relativ lange an, deshalb kann man hier architektonische Meisterwerke aus allen Epochen der Barockentwicklung finden. Atemberaubende Denkmale dieser Epoche findet man ebenso auf der deutschen Seite der gemeinsamen Grenze. Durch die Achse, die die beiden Barockperlen verbindet, und zwar die tschechische – Kloster Teplá (Tepl), und die deutsche, die Basilika und

Kloster Waldsassen, führt sogar eine spezielle Radroute Nr. 361, die Kloster-Radwandertrasse. Mit dem Auto dauert die Überfahrt Teplá - Waldsassen ohne Pausen eine knappe Stunde.

Teplá je proslulá především **premonstrátským klášterem**. Ten zde v roce 1193 založil český šlechtic Hroznata a vzápětí do něj povolal premonstrátské řeholníky z pražského Strahova. Klášter se stal duchovním centrem kraje, téměř 800 let ovlivňujícím dějiny celého západu Čech. Má za sebou pohnutou historii, několikrát byl přestavován a za svoji podobu vděčí skvělému architektu K. Dientzenhoferovi, který jej na přelomu 17. a 18. století barokně přestavěl. Přestavba se týkala většiny klášterního areálu. Upraven byl interiér kostela, střechy jeho věží a okna, nově postaveno křídlo prelatury a konventu. Největší devastaci utrpěl klášter za éry komunismu. V roce 1950 byl uzavřen a sloužil 28 let jako kasárna Československé lidové armády, pouze kostel a knihovna byly později zpřístupněny turistům. Řádu premonstrátů byl v roce 1990 navrácen v dezolátním stavu a nyní prochází postupnou rekonstrukcí. Některé části kláštera jsou zpřístupněny pro návštěvníky.

Teplá (Tepl) ist vor allem durch das **Prämonstratenser-Kloster bekannt**. Das Stift Tepl wurde hier im Jahre 1193 vom tschechischen Adligen Hroznata gegründet, welcher danach einige Prämonstratenser aus dem Kloster Strahov in Prag hierher berief. Das Kloster wurde zum spirituellen Zentrum der Region, das fast 800 Jahre lang die Geschichte des ganzen Westböhmens beeinflusste. Es hat eine bewegte Geschichte hinter sich, wurde mehrmals umgebaut und das heutige Erscheinungsbild verdankt es dem vorzüglichen Architekten K. Dientzenhofer, der das Kloster um die Jahrhundertwende vom 17. zum 18. Jahrhundert barock umbaute. Der Umbau betraf den Großteil des Klosterareals. Das Kircheninterieur, die Dachtürme und die Fenster wurden neu gestaltet, die Prälatur und das Konventgebäude barock erneuert. Den größten Verfall erlebte die Klosteranlage während der Ära des Kommunismus. Im Jahre 1950 wurde sie geschlossen und diente dann 28 Jahre lang als Kaserne der Tschechoslowakischen Volksarmee. Bloß die Kirche und die Bibliothek wurden später für die Öffentlichkeit zugänglich geöffnet. Die Anlage wurde im Jahre 1990 dem Prämonstratenser-Orden im Rahmen der Restituten nach der Wende in einem desolaten Zustand zurückgegeben und wird nun etappenweise rekonstruiert. Einige Teile des Klosters sind für die Besucher zugänglich gemacht.

Opatský klášterní kostel je zasvěcen Zvěstování Páně. Byl postaven v letech 1193-1232 jako románsko - gotický trojlodní halový kostel, na přelomu 17. a 18. století prošel barokními úpravami. V severní lodi kostela

v Hroznatově kapli jsou uloženy ostatky zakladatele kláštera blahosla-
veného Hroznaty. V oblouku nádherného portálu uvidíte mozaikovou
kopii Rafaelovy Sixtinské Madony.

Die Abteiklosterkirche ist der Mariä Verkündigung geweiht. Sie wurde in
den Jahren 1193-1232 als eine romanisch-gotische dreischiffige Hallen-
kirche gebaut und um die Jahrhundertwende vom 17. zum 18. Jahr-
hundert barockisiert. Im Nordschiff der Kirche in der Hroznata-Kapelle
wurden die Gebeine des glückseligen Hroznata, des Klostergründers,
aufbewahrt. Im Bogen des herrlichen Portals kann man eine Mosaik-
replik der Rafaels Sixtinischen Madonna bewundern.

Prohlídky kláštera jsou možné mimo měsíce ledna (stav 2019). Trvají
45 minut, nahlédnete při nich do klášterní knihovny, která obsahuje
100 000 svazků a patří k nejstarším a nejvýznamnějším historickým
knihovnám v České republice. Do prohlídkové trasy není zařazen kostel,
sloužící především k církevním účelům. Pokud je jeho shlédnutí možné,
pak je to vždy oznámeno na místě.

Klosterbesichtigungen sind ganzjährig außer Januar möglich (Zustand
2019). Die Besichtigungsdauer beträgt 45 Minuten. Sie dürfen dabei
einen Blick in die Klosterbibliothek werfen, die etwa 100 000 Bänder
beinhaltet und zu den ältesten und bedeutsamsten historischen Bib-
liotheken in der Tschechischen Republik zählt. Zu der besucherroute

gehört die Kirche normalerweise nicht, da diese vor allem den kirchlichen Zwecken dient. Ob ihre Besichtigung möglich ist, wird immer vor Ort bekannt gegeben.

Tip na výlety do okolí: Bečov nad Teplou, pozdně gotický hrad a barokní zámek, jehož bohatým sbírkám dominuje vzácný románský relikviář svatého Maura, jeden z nejcennějších pokladů v České republice, výjimečná zlatnická práce ze 13. století.

Tip na výlety do okolí: Bečov nad Teplou (Petschau), spätgotische Burg und Barockschloss, mit einem der wertvollsten Schätze Tschechiens - dem romanische Reliquienschein des hl. Maurus, ein außergewöhnliches Zeugnis der Goldschmiedekunst im ersten Drittel des 13. Jahrhunderts.

Cesta do našeho cíle Waldsassen vede přes **Mariánské Lázně**. Pokud město neznáte, pak stojí za to si prohlédnout přinejmenším nádhernou litinovou kolonádu z konce 19. století v historizujícím slohu s novobarokními prvky. Pokud se můžete zdržet zhruba 3 hodiny, pak během nenáročné procházky městem stihnete obejít hlavní pamětihodnosti tohoto krásného místa: mimo jiné kolonádu i s pavilonem Křížového pramene, Zpívající fontánu, která v sezóně pomocí 250 trysek každou lichou hodinu vytváří působivé představení s hudebním dopro-

vodem, Goethově náměstí s honosnými domy ze 20. let 19. století, významné prameny Alexandřin, Ferdinand a Rudolf a další. Určitě si nezapomeňte koupit typickou specialitu, ještě teplé lázeňské oplatky. Der Weg zu unserem Ziel nach Waldsassen führt über **Mariánské Lázně** (Marienbad). Falls Sie die Stadt nicht kennen, lohnt es sich auf jeden Fall zumindest die prachtvolle gusseiserne im historisierenden Stil gebaute Kolonnade mit neubarocken Elementen aus dem Ende des 19. Jahrhunderts zu besichtigen. Wenn Sie einen etwa dreistündigen Aufenthalt einplanen können, dann schaffen Sie während eines wenig anspruchsvollen Spazierganges durch die Stadt die meisten Hauptsehenswürdigkeiten dieser schönen Stadt zu besichtigen: unter anderem die Kolonnade mit dem Pavillon der Kreuzquelle, die Singende Fontäne, die während der Saison mit Hilfe von 250 Düsen jede ungerade Stunde eine wirkungsvolle Vorführung mit Lichteffekten und Musikbegleitung darbietet, den Goetheplatz mit prunkvollen Häusern aus den Zwanzigerjahren des 19. Jahrhunderts), die bedeutsamen Quellen Alexandra, Ferdinand und Rudolf und weitere. Und vergessen Sie nicht die typische Spezialität schlechthin, warme Marienbader Oplatzen, zu kosten.

Zhruba na poloviční cestě mezi Teplou a Waldsassen leží **Lázně Kynžvart** se známým a hojně navštěvovaným **zámkem**.

Etwa auf halbem Weg zwischen Tepl und Waldsassen liegt eine kleine Stadt namens **Lázně Kynžvart** (Bad Königswart) mit einem berühmten und häufig besuchten **Schloss**.

Historie Kynžvartu sahá snad až do 2. poloviny 13. století a je silně spjata se jménem Metternich. Poté, co se na kynžvartském panství vystřídal množství šlechtických rodů, získal roku 1623 konfiskované kynžvartské panství rod Metternichů. Od té doby jim patřilo kynžvartské panství až do další konfiskace v roce 1945. Metternichové si nechali na místě pů-

vodní zchátralé renesanční tvrze ze 16. století postavil barokní **zámek** a později jej přestavěli na honosné empírové sídlo. Roku 1828 založil kancléř Metternich na zámku veřejnosti přístupné **muzeum**. Jeho základem se staly rozličné, někdy velmi podivuhodné dary věnované rodině Metternichů. Tyto předměty dnes najdete v kabinetu kuriozit, kde uvidíte např. vykopávky z Pompejí nebo dvě staroegyptské mumie. Prohlídky zámku jsou možné zhruba od února do poloviny prosince – přesné informace najdete na webových stránkách zámku.

Die Geschichte von Kynžvart geht wahrscheinlich bis zur 2. Hälfte des 13. Jahrhunderts zurück und ist stark mit dem Namen Metternich verbunden. Nachdem sich auf dem Kynžvarter Landbesitz einige Adelsgeschlechter ausgewechselt haben, erwarb im Jahre 1623 die konfiszierte Königswarter Herrschaft das Geschlecht Metternich. Von da an gehörte ihnen die Herrschaft bis zur nächsten Konfiszierung 1945. Die Metternichs ließen dort, wo früher nur eine verkommene Renaissance-Festung aus dem 16. Jahrhundert stand, ein **Barockschloss** bauen und später zu einer pompösen Empireresidenz umbauen. Im Jahre 1828 gründete der Kanzler Metternich im Schloss ein für die Öffentlichkeit zugängliches Museum. Die Basis des **Museums** bildeten diverse, teils sehr kuriose Geschenke, die die Familie Metternich bekam. Diese Gegenstände finden Sie heute im Kuriositätenkabinett, wo man unter anderem z.B. Pompei-Ausgrabungen oder zwei altägyptische Mumien sehen kann. Schlossbesichtigungen sind immer ca. ab Februar bis Hälfte Dezember möglich – die genauen Informationen finden Sie auf der Homepage des Schlosses.

Ve Staré Vodě můžeme odbočit na **Vysokou**, kde se nalézá působivá památka, symbol poválečné zkázy a usmíření: **ruina kostela sv. Jana Křtitele**. Původní kostel pocházel ze začátku 16. století. Po roce 1945 a následujících událostech kostel stejně jako přilehlá vesnice jen chátrala. V roce 1968 byl sejmut krov a přilehlá fara zbořena, v roce

1971 bylo vydáno povolení k demolici. K té však nedošlo. Kostel je dodnes ponechán jako upravené torso, v roce 2013 byl znovu vysvěcen.

In Stará Voda können wir Richtung **Vysoká** (Maiersgrün) abbiegen, um eine eindrucksvolle Sehenswürdigkeit zu besichtigen: Ein Symbol des Nachkriegsverfalls sowie der Versöhnung, eine **Ruine der Pfarrkirche St. Johannes der Täufer**. Die ursprüngliche Kirche wurde am Anfang des 16. Jahrhunderts errichtet. Nach dem Jahre 1945 und darauffolgenden Ereignissen verfielen die Kirche sowie die gesamte Ortschaft. Im Jahre 1968 wurden das Kirchendach sowie die anliegende Pfarre abgerissen, 1971 wurde eine Bewilligung zum Abriss erlassen. Zum Glück kam es nicht dazu. Diese besondere Kirche ist heute als ein Torso hergerichtet, im Jahre 2013 wurde sie neu eingeweiht.

Pokud potom, co jsme minuli vodní nádrž **Jesenice**, uděláme z naší cesty malou odbočku, najdeme na kopci nad **Starým Hrozňatovem** (asi 5 km od Chebu) slavné poutní místo: Loretánskou

kapli (**Maria Loreto**), nejzápadnější loretu v Čechách vybudovanou chebskými jezuiti v druhé polovině 17. století. Po vysídlení Němců v roce 1945 sláva Lorety pohasla, Loretánská kaple značně zpusťla. Poté loretu využívaly jednotky pohraniční stráže a postupně ji proměnily v trosky. Obnova Lorety byla po roce 1989 realizována díky finanční pomoci mnoha různých spolků. Hlavní zásluhu na tom má rodák ze Starého Hrozňatova, Anton Hart, který byl po II. světové válce z Chebska odsunut. Anton Hart chtěl, aby Loreta nebyla jen poutním kostelem, ale místem setkávání a poznávání se. Jeho přání se splnilo, dnes Loreta opět slouží katolíkům z Čech a Německa. Areál Lorety je přístupný denně kromě pondělí do 16 hodin.

Nachdem wir an der Talsperre **Jesenice** vorbeigefahren sind, können wir aus unserer Route einen kleinen Abstecher machen. Auf einem Hügel über der Ortschaft **Starý Hrozňatov** (Altkinsberg), etwa 5 km von Cheb (deutsch: Eger) entfernt, befindet sich nämlich ein berühmter katholischer Wallfahrtsort: Maria Loreto. Es handelt sich um

die westlichste, durch die Jesuiten aus Cheb in der zweiten Hälfte des 17. Jahrhunderts erbaute, Loretokirche Böhmens. Nach der Vertreibung der Deutschen im Jahre 1945 erlosch der Ruhm von der **Maria Loreto** und die Kirche verödete erheblich. Danach stand sie den Grenzschutzeinheiten zur Verfügung und sie haben sie allmählich in Ruinen umgewandelt. Die Rundumerneuerung der Maria Loreto nach dem Jahre 1989 wurde dank der finanziellen Unterstützung mehrerer Vereine möglich. Den Hauptverdienst leistete Anton Hart, gebürtiger Altkinsberger, der nach dem Zweiten Weltkrieg aus dem Egerland vertrieben wurde. Anton Hart wollte, dass Maria Loreto nicht nur zu einer Wallfahrtskirche wird, sondern vielmehr ein Platz der Begegnung, wo man sich gegenseitig kennenlernt. Sein Wunsch wurde wahr, aktuell dient Loreto wieder Katholiken aus Tschechien und Deutschland. Die Loreta-Anlage kann man jeden Tag außer Montag bis 16 Uhr besichtigen.

Od Lorety procházela údolím Mohelského potoka Křížová cesta s původně devětadvaceti zastaveními. Dodnes se zachovalo několik kaplí a zastavení, jako 25., již opravené zastavení vedle lorety.

Ab Maria Loreto führte durch das Tal des Muglbachs (Mohelský potok) ein Kreuzweg mit ursprünglich 29 Stationen. Bis heute blieben einige Kapellen und Stationen des Kreuzwegs erhalten, wie zum Beispiel die 25., inzwischen schon renovierte Station neben Maria Loreto.

Klášterní město **Waldsassen** se svými zhruba 8 tisíci obyvateli, historické centrum Stiftlandu v lesích Horní Falce, má za sebou vcelku bouřlivou historii. Kolem roku 1133 založil markrabě Diepold III. klášter Waldsassen, který se brzy stal jedním z nejbohatších klášterů Bavorska a ovládal po několik staletí široké okolí.

Die Klosterstadt **Waldsassen** mit ihren etwa 8.000 Einwohnern, das historische Zentrum Stiftlands in den Wäldern von Oberpfalz, hat eine stürmische Vergangenheit. Um

das Jahr 1133 herum gründete der Markgraf Diepold III. das Kloster Waldsassen, das bald zu einem der reichsten Klöster Bayerns wurde und einige Jahrhunderte lang über die ganze Umgebung herrschte.

Široko daleko je známá **barokní bazilika**, vzniklá v letech 1682 až 1704 společnou prací českých, německých a italských umělců a stavitelů. Tato vrcholná ukázka baroka byla postavena podle plánů pražského architekta Abrahama Leuthnera, bratří Georga a Christopa Dientzenhofera a Bernharda Schießera. Honosí se jednou z největších klášterních krypt Německa (ta je přístupná jen v rámci skupinových prohlídek) a významnými varhanami se 103 rejstříky. Pravým unikátem je 12 relikvií, tzv. Svatých ostatků. Zachovalé kostry fráter Adalbert Eder vyzdobil zlatem a diamanty a oblékl do cenných rouch. Bazilika je otevřena celoročně denně od 7.30 hod. do setmění.

Einzigartig ist die zwischen den Jahren 1682 bis 1704 durch Zusammenarbeit von tschechischen, deutschen und italienischen Künstlern und Baumeistern entstandene **barocke Basilika**. Dieses imposante Barockprachtstück wurde nach den Plänen des Prager Architekten Abraham Leuthner, Gebrüder Georg und Christoph Dientzenhofer und Bernhard Schießer gebaut. Die Basilika prunkt mit einer der größten Grüfte Deutschlands (welche nur im Rahmen von Gruppenführungen zugänglich ist) und man findet hier eine kostbare Orgel mit 103 Registern. Ein echtes Unikat sind 12 Reliquien, die sog. Heiligen Leiber. Die gut erhaltenen Gebeine hatte der Klosterbruder Adalbert Eder kunstvoll mit Gold und Diamanten verziert und in wertvolle Gewänder gekleidet. Die Stiftbasilika ist ganzjährlich täglich ab 7:30 bis zur Dämmerung geöffnet.

Při návštěvě Waldsassenu rozhodně nesmíte vynechat Opatství cisterciáček těsně přiléhající k bazilice. Jeho srdcem je skvostný a světoznámý **knihovní sál** z přelomu 17. a 18. století. **Klášterní kašna** na vnitřním nádvoří z bílého mramoru je darem italského města Verony (2008).

Beim Besuch in Waldsassen dürfen Sie auf keinen Fall einen Besuch in der zur Basilika dicht anliegenden Zisterzienserinnen-Abtei weglassen. Ihr Herz ist der prachtvolle und weltberühmte Bibliotheksaal aus der Jahrhundertwende zwischen dem 17. und 18. Jahrhundert.

Der **Kloosterbrunnen** im Innenhof aus weißen Marmor ist ein Geschenk aus der italienischen Stadt Verona (2008).

Na vrchu Glasberg (628 m) ve vzdálenosti 3 km od Waldsassenu byla rovněž Georgem Dietzenhoferem zřízena kaple Nejsvětější trojice (**Dreifaltigkeiskirche Kappl**), vystavěná v letech 1685 – 1689, dnes jeden ze symbolů Stiftlandu. Její rozčlenění do tří částí má připomínat svatou Trojici. Z vrchu Glasberg je i krásný výhled až hluboko na území Chebska. Ke kapli lze dojet za 5 minut autem z Waldsassenu, nebo jít po jedinečné růžencové cestě (turistická cesta č. 5). Jejích 15 barokních zastavení bylo zřízeno v roce 1698. Kostel je otevřen denně do 18 hodin.

Auf dem 628 m hohen Glasberg, etwa 3 km von Waldsassenu entfernt, wurde ebenso unter der Leitung von Georg Dietzenhofer in den Jahren 1685 – 1689 die **Dreifaltigkeitskirche Kappl** (auch Kapelle) errichtet. Heute ist diese Kirche eines der Symbole des Stiftlandes. In ihrer Gliederung dominiert die Zahl drei, was den Gedanken an die Dreifaltigkeit spiegeln sollte. Aus dem Glasberg hat man eine herrliche Aussicht weit bis ins Egerland. Bei der Kappl ist man entweder innerhalb von 5 Minuten mit dem Auto aus Waldsassenu, oder Sie können sie zu Fuß über den in Europa einmaligen Rosenkranzstationsweg erreichen.

chen (Wanderweg Nr. 5). Ihre 15 Barockgebetssäulen wurden im Jahre 1668 errichtet. Die Kirche ist täglich bis 18 Uhr geöffnet.

Tip pro cyklisty - milovníky baroka: z Waldsassen vede zhruba 110 kilometrů dlouhá okružní cyklistická trasa Stiftland Barocktour, která vás provede po barokních pokladech regionu Stiftland. Pojedete po trase Waldsassen – Wondreb - Tirschenreuth – Bärnau – Falkenberg – Waldnaabtal a Waldnaabaue – Mitterteich – Konnersreuth – Kappl – Waldsassen a lze ji projet za 7 hodin.

Tip für Radfahrer unter den Barockliebhabern: Aus Waldsassen führt ein etwa 110 Kilometer langer Fahrrad-Rundweg Stiftland Barocktour mit Start und Ziel in der Barock-Hochburg Waldsassen, die ihnen die Barockschatze der Region Stiftland vorstellt. Sie fahren auf der Strecke Waldsassen – Wondreb - Tirschenreuth – Bärnau – Falkenberg – Waldnaabtal und Waldnaabaue – Mitterteich – Konnersreuth – Kappl – Waldsassen. Man kann die Strecke innerhalb von 7 Stunden bewältigen.

Text: Eva Špalová
Překlad: Eva Špalová
Foto: Karolína Duschková, Josef Pavlovic
DTP, tisk: Euroverlag s.r.o.
Zhotovitel: Pilsenjoy s.r.o.
© 2019 Mariánskolázeňsko

/ Kontakt

Mariánskolázeňsko
dobrovolný svazek obcí
Tři Sekery 157
CZ - 354 73 Tři Sekery

E-mail: marianskolazensko@seznam.cz

www.marianskolazensko.org

**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)